

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **Y. S.**, zastoupená Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2024, č. j. 21 A 24/2024-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o to, zda Policie České republiky (dále jen „policie“) může při rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), které navazuje na nesplnění povinnosti stanovené cizinci pravomocným rozhodnutím o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců, znovu posuzovat důvody, pro které byla tato povinnost uložena.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) je občankou Republiky Kazachstán. Na území České republiky pobývala od 7. 7. 2023 jako žadatelka o vydání zaměstnanecké karty na základě víza za účelem převzetí povolení k pobytu. Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 11. 10. 2023, č. j. OAM-00239-30/ZM-2023, její žádost zamítlo. Následně Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „krajské ředitelství policie“) rozhodnutím ze dne 20. 12. 2023, č. j. KRPA-416155-12/ČJ-2023-000022-50, uložila stěžovatelce povinnost opustit území České republiky ve lhůtě 30 dnů podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Její odvolání proti rozhodnutí krajského ředitelství policie žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 2. 2024, č. j. CPR-3455-2/ČJ-2024-930310-V241, zamítla a toto rozhodnutí potvrdila.

[3] Rozhodnutí o povinnosti opustit území žalobkyně nerespektovala, na území České republiky setrvala a nevycestovala. Krajské ředitelství policie proto rozhodnutím ze dne 5. 4. 2024, č. j. KRPA-96134-14/ČJ-2024-000022-SV, rozhodlo podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců o jejím správním vyhoštění a stanovilo dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie a smluvních států v délce jednoho roku. Současně podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců konstatovalo, že se na stěžovatelku nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 tohoto zákona. Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 6. 2024, č. j. CPR-26704-4/ČJ-2024-930310-V244, zamítla odvolání stěžovatelky a jí napadené rozhodnutí o správním vyhoštění potvrdila.

[4] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí žalované. Stěžovatelka prokazatelně věděla o povinnosti opustit území, nijak proti ní nebrojila a její neoprávněný pobyt byl zjištěn dostatečně. Správním orgánům nelze vytknout konstatování nesplnění povinnosti opustit území a přistoupení k přísnějšímu rozhodnutí o správním vyhoštění, byly-li k tomu splněny zákonné podmínky. Presumpci správnosti rozhodnutí o povinnosti opustit území byl povinen zohlednit i městský soud. O nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života ve smyslu § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nejde, nemá-li stěžovatelka v České republice žádné rodinné a téměř žádné soukromé vazby, ani zde až na brigády nepracuje. Správní orgány stanovily dobu, po kterou stěžovatelka nebude moci vstoupit na území členských států Evropské unie, při dolní hranici zákonného rozmezí a řádně ji odůvodnily.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[5] Stěžovatelka napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), navrhla tento rozsudek zrušit společně s rozhodnutím žalované a věc jí vrátit k dalšímu řízení.

[6] Městský soud podle stěžovatelky vydal nezákonný a nepřezkoumatelný rozsudek. Nezabýval se v něm žalobními námitkami stěžovatelky, že správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem věci a nešetřily její oprávněné zájmy. Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem, že jakmile bylo rozhodnuto o neoprávněnosti jejího pobytu, v dalších řízeních se již správní orgán nemusí touto otázkou zabývat. Nadto tvrdí, že nebyly dány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění, neboť zde pobývala na základě fikce jako žadatelka o vydání zaměstnanecké karty. Ministerstvo vnitra vydalo vadné a nezákonné rozhodnutí o zamítnutí žádosti stěžovatelky o vydání zaměstnanecké karty, které bylo později zrušeno rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. Za této situace nelze po stěžovatelce požadovat, aby vycestovala do země původu a čekala tam na nějaké další rozhodnutí. Správní orgány v rozporu se základními zásadami jejich činnosti a příslušnými ustanoveními zákona o pobytu cizinců nedostatečně posoudily přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění, jde-li o zásah do soukromého života stěžovatelky. Přiměřenost tohoto rozhodnutí nelze stavět na tom, že stěžovatelka má na území své vlasti zázemí a má se tedy kam vrátit. Délka správního vyhoštění je zcela nepřiměřená okolnostem případu.

pokračování

[7] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti sdělila, že nehodlá blíže komentovat rozhodování městského soudu, a odkázala na shromážděný spisový materiál. Je přesvědčena, že postupovala v souladu s právními předpisy, a navrhla kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“ nebo „kasační soud“) shledal, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem.

[9] Pro posouzení procesních předpokladů, za nichž lze kasační stížnost věcně projednat, má význam, že stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí o správním vyhoštění. O takovéto žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před městským soudem rozhodoval samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je totiž podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[10] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy kasační soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] I když se stěžovatelka v kasační stížnosti vůbec nezabývala její přijatelností, Nejvyšší správní soud posoudil, zda splnění tohoto procesního předpokladu řízení nelze dovodit z obsahu kasační stížnosti nebo ze soudního či správního spisu.

[13] Správní vyhoštění představuje zvláštní administrativní opatření spočívající v ukončení pobytu cizince na území České republiky, které je spojeno se stanovením doby k vycestování a doby, po kterou nelze cizinci umožnit další vstup na české území. Rozhodnutím o správním vyhoštění se neukládá sankce, nýbrž jeho účelem je prosazení zájmu státu, aby se určitý cizinec nezdržoval na jeho území (např. rozsudky NSS ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004-54, č. 864/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 5 Azs 94/2005-52, č. 1164/2007 Sb. NSS).

[14] V posuzované věci rozhodla policie podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení „[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížetství, Norského

království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do infomačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území“ České republiky nebo některého z uvedených států „bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn“. Je zřejmé, že o neoprávněný pobyt bez platného oprávnění k pobytu jde i v případě, že policie uložila cizinci povinnost opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců a cizinec tuto povinnost ve stanovené lhůtě nesplní.

[15] Dále platí, že bez ohledu na splnění ostatních zákonných podmínek policie nemůže podle § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnout o vyhoštění cizince, mělo-li by takovéto rozhodnutí za následek nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Posouzení, zda jde o takovýto zásah, není věcí správního uvážení, nýbrž otázkou výkladu a použití neurčitého právního pojmu (např. rozsudky NSS ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45, body 31 a 32, nebo ze dne 24. 7. 2015 č. j. 3 Azs 240/2014-35, č. 3330/2016 Sb. NSS). Správní orgán posuzuje přiměřenost takového zásahu do práva cizince na soukromý a rodinný život z hlediska kritérií stanovených v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jakož i kritérií, která vyplývají z judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Všechna tato kritéria je třeba posuzovat ve vzájemné souvislosti. Právo na soukromý a rodinný život není právem absolutním, a tudíž v konkrétním případě může nad zájmy jednotlivce převážet zájem státu (srov. již zmíněný rozsudek NSS č. j. 8 As 118/2012-45 nebo rozsudek NSS ze dne 13. 1. 2021, č. j. 6 Azs 313/2020-40, bod 17). Není však povinností správního orgánu věnovat se každému z těchto kritérií zvlášť, ale pouze těm, která mají pro posuzovanou věc nějaký význam (rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, bod 16).

[16] Přestože je řízení o správním vyhoštění zahajováno z moci úřední, po správním orgánu nelze požadovat, aby vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch cizince, výhradně z vlastní iniciativy. To se týká i těch, které svědčí o nepřiměřenosti zásahu do práva na soukromý a rodinný život. Je na cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že u něj existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, případně k tomuto svému tvrzení označil důkazy (např. rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21). Ostatně možnosti správního orgánu zjišťovat skutečnosti týkající se soukromého a rodinného života cizince jsou značně omezené. Správní orgán zpravidla může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí účastník. Neochota nebo nemožnost tvrdit a případně prokázat skutečnosti podle § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců jde proto k tíži účastníka, ledaže jsou rozhodné okolnosti správnímu orgánu v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 143/2013-20). Bylo-li rozhodnuto o správním vyhoštění cizince, při stanovení doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území, musí být zohledněny individuální okolnosti případu (např. rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2006, č. j. 2 Azs 107/2005-60).

[17] Nejvyšší správní soud na základě uvedeného shrnutí konstatuje, že se ve své dosavadní judikatuře již zabýval právními otázkami, od jejichž posouzení se odvíjí rozhodnutí žalované ve věci správního vyhoštění stěžovatelky. Tyto právní otázky nejsou v posuzované věci řešeny odlišně a není dán ani důvod, pro který by se městský soud nyní měl při jejich řešení od dosavadní judikatury odchýlit.

pokračování

[18] Přijatelnost kasační stížnosti neodůvodňuje ani samotné posouzení věci městským soudem, neboť ten se při svém rozhodování nedopustil žádného pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Stěžovatelka v žalobě rozporovala důvody, pro které jí byla uložena povinnost opustit území podle § 50 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Tvrdila, že v době vydání tohoto rozhodnutí, jakož i v době zahájení řízení o správním vyhoštění pobývala na území oprávněně. Tato argumentace ale nemění nic na tom, že v době vydání rozhodnutí krajského ředitelství policie o správním vyhoštění existovalo i jeho pravomocné rozhodnutí ukládající stěžovatelce povinnost opustit území, které tato nerespektovala. Rozhodnutí žalované o odvolání, které toto rozhodnutí potvrdilo, stěžovatelka žalobou nenapadla. Podle Nejvyššího správního soudu nelze městskému soudu vytknout, že vycházel z presumpce správnosti rozhodnutí, kterým byla stěžovatelce uložena povinnost opustit území. Městský soud se také řádně vypořádal s tvrzením o nepřipustném zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky, stejně jako s námitkou nepřiměřenosti doby, po kterou jí nelze umožnit vstup na území.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., který stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde totiž o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí městského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), v důsledku čehož je třeba o náhradě nákladů řízení rozhodnout podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. V posuzované věci měla ve věci úspěch sice žalovaná, ta však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevynaložila. Kasační soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu